

bör ersätta den kostnad som fattigvården för detsamma varit skyldig utgöra, dock ej för längre tid än som allmän lag stadgar för fordran eller högst 10 år. Jag får i anledning häraf vördsamt föreslå:

att Riksdagen ville till Kongl. Maj:t aflåta en underdånig skrifvelse med anhållan om ett tillägg i 9 § af Kongl. förordningen angående fattigvården i Riket af den 13 Juli 1853 i den syftning, att om fattighjon, som erhållit full försörjning af fattigvården, sedermera genom arf, gäfvu eller dylikt blifvit satt i tillfälle att sig sjelf försörja, bör det fattigvårdssamhälle som bekostat fattighjonets underhåll, derför af dess tillgångar erhålla godtgörelse, dock ej för längre tid än högst tio år.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles vördsamt.

Stockholm den 25 Januari 1869.

Pehr Ericsson

från Gefleborgs län.

N:o 65.

Af Herr A. Rydberg: Om ändring i lagens stadganden angående giftomannarätt.

Enär Lag-Utskottet vid sistlidne riksdag ej till behandling företog min då framställda motion om qvinnans rätt att vara sin egen giftoman, får jag den samma förnya.

Vid 1867 års riksdag blef denna motion af Utskottet tillstyrkt och af Andra Kammaren enhälligt antagen, hvaremot den i Första Kammaren ej bifölls.

Jag har derefter tagit del af sistnämnde Kammares förhandlingar i denna fråga och deraf gjort mig förvissad, att mot detta förslag icke mer än en enda medlem, hvilken numera ej innehar plats i berörda Kammare, talade för rent af-

slag, hvaremot öfrige talare, hvilka hade något att mot motionen invända, hufvudsakligen hade formella skäl att andraga för sitt afstyrkande.

Då jag, i anledning häraf, sökt att här nedan i mitt förslag undanröja dessa formella hinder och då jag dessutom ej kan bringas från den åsigt att det vore med full rättvisa enligt att en qvinna, som blifvit myndig eller, med andra ord, som eger att råda öfver sig och gods sitt, vid ett af de viktigaste stegen af sin tillvaro, nemligen ingäendet af äktenskap, egde rätt att, oberoende af andras maktspråk eller nycker, sjelf hafva bestämningrätten åt sig bevarad; har jag ej dragit i betänkande att för tredje gången väcka denna motion, hvilken denna gång, så hoppas flere, utom jag, må af Lag-Utskottet komma i gunstig åtanka.

Många skäl tala för inskränkningen af giftomannarätten, de hafva i tal och skrift blifvit angifna; men alla de olägenheter och missförhållanden, som egt rum derigenom, att en till mognare år kommen qvinna varit inskränkt i sin sjelfbestämningrätt, hafva ej blifvit offentligen kända, och det vissa är att, om man sätter tvångströja på individen i afseende på hans enskilda lif, statens sedliga ändamål ej derigenom vinner utsträckning.

Jag får därför vördsamt föreslå:

att Riksdagen ville för sin del besluta en författning, angående ändring af lagens stadgande i vissa delar rörande giftomannarätten samt föräldrars rätt att hindra dotters giftermål och att göra henne arflös, så lydande:

Med ändring af hvad i lag finnes stadgadt angående giftomans inseende öfver mö, samt om faders och moders rätt att hindra dotters giftermål och att göra henne arflös, förordnas som följer:

1 §.

Myndig mö stånde ej under giftoman

2 §.

Hvad i 2 kap. 10 § och 3 kap. 10 § Giftermålsbalken är föreskrifvet angående faders och moders samtycke såsom vilkor för äktenskap, gälle ej i afseende på mö, som myndig är.

3 §.

Stadgandet i 6 kap. 1 § Giftermålsbalken, om faders och moders rätt att göra mö arflös, ege ej tillämpning, der hon vid äktenskapets ingående myndig är, utom i de fall, som i 2 § af samma kapitel omförmålas.

4 §.

Mö, som ej står under giftoman, ege sjelf göra sådant förord, som i 8 kap. Giftermålsbalken sägs.

Att hvad 29 punkten i Ridderskapets och Adels privilegier den 16 Oktober 1723, i strid med ofvan angifna lagförändring, angående giftomannarätt, stadgar, varder upphäfdt, sedan Ridderskapet och Adeln blifvit hördt och till förändringen lemnat bifall.

Att, i händelse Ridderskapet och Adeln ej detta bifall lemna, hos Kongl. Maj:t anhålla att ofvan angifna lagbestämmelser måtte ega tillämpning i afseende på andra medborgare än Ridderskapet och Adeln.

Om remiss till Lag-Utskottet anhålles.

Stockholm i Januari 1869.

A. Rydberg.

N:o 66.

Af Herr A. Rydberg: Om ändring i lagens stadgande rörande rättegångsfullmakt.

Tidsförhållandena kräfva ständigt nya lagar eller förändring af de äldre. Såväl i afseende på förändring af rättegångssättet som befordrandet af en skyndsammare lagskipning hafva många önskningar blifvit framställda. Det bör jemväl vara Representationens pligt att, äfven i det minsta, söka bereda sådana förändringar, som bidraga så väl till den enskildes fördel som ock att förekomma tidsutdrägt och dermed förenade kostnader vid rättegångar och dylikt.

Utgående från denna synpunkt och då jag varit i tillfälle att inse, det 4 § af 15 kap. Rättegångsbalken erfordrar någon förändring i så måtto, att telegram, innefattande fullmakt, borde tilläggas laga vitsord, torde motionen ej vara öfverflödig.

Genom mångahanda fall kunde en afgifven eller afsänd fullmakt förkomma och fatalier, hvaraf ens väl berodde, försittas.

Genom tillhjälp af ett telegram kunde oftast en sådan förlust förekommas och kostnader och tidspilla för återvinnande af fatalier med mera undvikas.